WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

PS-NKWR.431.2.38.2026.JS

Pan
Mariusz Szpilarewicz
Burmistrz Miasta Ziębice

ul. Przemysłowa 10
57-220 Ziębice

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Wrocław, dnia 30 września 2026 r.

I. Informacje organizacyjne:

Jednostka kontrolowana:	Urząd Miejski w Ziębicach.
Kierownik jednostki kontrolowanej:	Mariusz Szpilarewicz - od dnia 1 czerwca 2025 r. do dnia 15 czerwca 2026 r. (dowód: akta kontroli str. 3)
Zakres kontroli:	Realizacja zadań własnych gminy w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz zgodność zatrudniania asystenta rodziny z wymogami kwalifikacyjnymi. Okres objęty kontrolą od dnia 1 czerwca 2025 r. do dnia 15 czerwca 2026 r.
Podstawa prawna kontroli:	Art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej[1]. Plan kontroli na I półrocze 2026 r. zatwierdzony przez Wojewodę Dolnośląskiego 22 grudnia 2025 r.
Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych:	Od 15 czerwca 2026 r. do 30 czerwca 2026 r.
Kontrolerzy:	1. Jacek Sujka, inspektor wojewódzki, upoważnienie nr 282 z dnia 2.06.2026 r., sygn. PS-NKWR.0030.282.2025.JS. 2. Martyna Kwiecińska, inspektor wojewódzki, upoważnienie nr 283 z dnia 2.06.2026 r., sygn. PS-NKWR.0030.283.2026.JS. (dowód: akta kontroli str. 1-14)

1 Zwana dalej „ustawą" (t. j. Dz. U. z 2026 r. poz. 980).

II. Ocena kontrolowanej jednostki:

W zakresie działalności jednostki podlegającej kontroli wydaje się ocenę pozytywną pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, a jej uzasadnieniem jest ustalony stan faktyczny i prawny. Możliwą przyczyną wystąpienia nieprawidłowości było nieprzestrzeganie lub niewłaściwa interpretacja obowiązujących przepisów prawa, które mogły wywołać skutki w zakresie działalności kontrolowanej jednostki oraz wpłynąć na obniżenie poziomu realizowanych przez nią zadań.

III. Ustalenia kontroli:

W dniach 15 i 16 czerwca 2026 r. przeprowadzono kontrolę kompleksową w trybie zwykłym w Miejsko – Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Ziębicach, ul. Wałowa 65, 57-220 Ziębice[2]. Kontrolę odnotowano w książce kontroli pod numerem 1. Postępowanie kontrolne przeprowadzono na podstawie udostępnionej dokumentacji merytorycznej realizowanych zadań, aktów prawa miejscowego, dokumentów z akt osobowych potwierdzających kwalifikacje zawodowe i zatrudnienie asystentów rodziny oraz oświadczeń złożonych przez kierownika Ośrodka.

M-GOPS w Ziębicach jest jednostką organizacyjną Gminy Ziębice. Ośrodek działa na podstawie statutu nadanego uchwałą nr 56/VIII/2019 Rady Miejskiej w Ziębicach z dnia 30 maja 2019 r. oraz Regulaminu organizacyjnego wprowadzonego zarządzeniem Burmistrza Ziębic z dnia 31 grudnia 2012 r. Jednostkę wyznaczono do realizacji zadań gminy z zakresu ustawy o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej.

(dowód: akta kontroli str. 1, 17-30)

W myśl art. 176 pkt 1 ustawy, do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja trzyletnich gminnych programów wspierania rodziny. W okresie objętym kontrolą obowiązywały dwa programy wspierania rodziny. Pierwszy pn. „Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Ziębice na lata 2023 – 2025" przyjęty został uchwałą nr 533/VIII/2023 Rady Miejskiej w Ziębicach z dnia 27 kwietnia 2023 r.[3], natomiast drugi pn. „Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Ziębice na lata 2026 – 2028" - uchwałą nr 224/IX/2026 Rady Miejskiej w Ziębicach z dnia 26 marca 2026 r. Ustalono, że na dzień kontroli aktualny Gminny Program (...) obowiązywał od niespełna trzech miesięcy. W związku z powyższym ocenie realizacji wskazanych zadań poddano pierwszy Program na podstawie rocznego sprawozdania

2 Zwanym w dalszej części wystąpienia „Ośrodkiem" lub „M-GOPS".
3 Zwany dalej „Programem".

z wykonywania zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawionych potrzeb związanych z jego realizacją za 2025 r. Ustalono, że w Gminie Ziębice pomoc obejmowała różne obszary, w tym wsparcie wychowawcze, finansowe, zdrowotne oraz społeczne. W ramach ww. działań podejmowano czynności, które miały na celu poprawę sytuacji materialnej rodzin oraz ich stabilności emocjonalnej. Dodatkowo monitorowano sytuację dzieci, celem zapewnienia odpowiednich warunków do ich rozwoju oraz diagnozowano pojawiające się problemy w procesie dorastania. Celem głównym Programu było wsparcie rodzin z gminy Ziębice, w szczególności doświadczających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Ponadto wskazano pięć celów szczegółowych:

1. Utrzymanie poczucia bezpieczeństwa socjalnego wśród dzieci i rodzin z terenu gminy Ziębice;
2. Rozwijanie funkcji opiekuńczo – wychowawczych rodzin, zapewnienie specjalistycznego poradnictwa i wsparcia;
3. Podejmowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych dla dzieci i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym;
4. Poprawa bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
5. Organizowanie warunków sprzyjających reintegracji rodzin.

Gmina realizowała cele Programu m. in. poprzez pracę z rodzinami przeżywającymi trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych zapewniając im wsparcie i pomoc asystenta rodziny, pracę socjalną, świadczenia pieniężne i niepieniężne z pomocy społecznej oraz dostęp do specjalistycznego poradnictwa, a także współpracę z podmiotami działającymi na rzecz dziecka i rodziny.

Program realizowany był przez M-GOPS przy udziale m.in. placówek ochrony zdrowia i oświatowych z terenu gminy, Ziębickiego Centrum Kultury, Policji, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ząbkowicach Śląskich, sądu, zespołu interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy domowej, Punktu Konsultacyjnego oraz podmiotów zajmujących się pracą z rodziną.

W Programie zawarto informację o sposobie jego monitoringu i ewaluacji. W myśl art. 179 ust. 1 ustawy, w terminie do dnia 31 marca każdego roku wójt, burmistrz, prezydent miasta składa radzie gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z ich wykonaniem. Przedmiotowy obowiązek w Gminie Ziębice ciążył na burmistrzu jako organie wykonawczym, a w praktyce sprawozdanie było przygotowywane przez kierownika jednostki organizacyjnej gminy realizującej zadania z zakresu wspierania rodziny. Kierownik M-GOPS złożył do akt kontroli

kopię sprawozdania, o którym mowa powyżej, za 2025 rok. Sprawozdanie zostało złożone przez Burmistrza Radzie Miejskiej w dniu 31 marca 2025 r. W przedłożonym dokumencie szczegółowo przedstawiono informację o zadaniach wykonanych przez wszystkie podmioty działające na terenie gminy w obszarze wspierania rodziny, wskazanych w Programie. Zawarto w nim potrzeby związane z ich dalszą realizacją oraz wyszczególniono instytucje zaangażowane we wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych.

(dowód: akta kontroli str. 31-95)

Na podstawie informacji pozyskanych od kierownika M-GOPS (zawartych w ankiecie z działalności jednostki) w obszarze dotyczącym form pracy z rodziną, o których mowa w art. 10 ust. 3 ustawy, w okresie objętym kontrolą mieszkańcom gminy Ziębice zapewniano bezpłatne konsultacje i poradnictwo specjalistyczne w Gminnym Centrum Pomocy - Punkcie Konsultacyjnym przy ul. Wojska Polskiego 10 w Ziębicach, w którym dyżury pełnili psycholog, terapeuta ds. uzależnień oraz radcy prawni. Organizowano tam również spotkania grupowe dla osób uzależnionych i współuzależnionych. Dodatkowo osobom zainteresowanym udzielano wsparcia oraz poradnictwa i pomoc psychologiczną w Ziębickim Inkubatorze Przedsiębiorczości przy ul. Tadeusza Kościuszki 15a. W okresie objętym kontrolą harmonogram nieodpłatnych przyjęć specjalistów aktualizowano co pół roku. Na dzień kontroli przedstawiał się następująco:

1) Psycholog (ul. Wojska Polskiego 10) – w poniedziałki w godzinach od 13:30 do 16:30 oraz w środy od 14:30 do 19:30;
2) Psycholog (ul. Tadeusza Kościuszki 15a) – w soboty w godzinach od 9:00 do 14:00;
3) Poradnictwo prawne i konsultacje prawne (ul. Wojska Polskiego 10) – w poniedziałki w godzinach od 9:30 do 13:30, we wtorki od 13:30 do 17:30 oraz w piątki od 10:00 do 14:00;
4) Terapeuta ds. uzależnień (ul. Wojska Polskiego 10) - w cztery pierwsze piątki miesiąca w godzinach od 14:00 do 17:00 oraz spotkania grupowe dla uzależnionych i współuzależnionych w cztery pierwsze piątki miesiąca w godzinach od 17:00 do 20:00.

W okresie objętym kontrolą w roku 2025 (5 dzieci) korzystało ze specjalistycznych usług opiekuńczych, natomiast w 2026 r. (2 dzieci). Dodatkowo prowadzono zajęcia logopedyczne skierowane do dzieci wymagających tego rodzaju wsparcia. Ponadto wsparciem obejmowano również małoletnich z niepełnosprawnościami w ramach resortowych Programów Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej: „Opieka wytchnieniowa"

dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2026 r. (wcześniej 2025 r.) – 1 dziecko i „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością" dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2026 r. (wcześniej 2025 r.) – 4 dzieci. Na podstawie informacji pozyskanych od kierownika M-GOPS ustalono, że okresie objętym kontrolą rodziny nie zgłaszano potrzeb w zakresie innych usług opiekuńczych i specjalistycznych dla rodzin z dziećmi.

Ponadto rodzinom przeżywającym trudności w zakresie opieki i wychowania dzieci udzielano porad wychowawczych, wspierano w organizacji życia codziennego i prowadzenia gospodarstwa domowego oraz wzmacniano ich kompetencje rodzicielskie.

Współpraca z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Punktem Konsultacyjnym umożliwiała rodzinom dostęp do pomocy specjalistów w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy domowej. Porady udzielane były regularnie zgodnie z harmonogramem i obejmowały m.in. pomoc w zakresie uzależnień, agresji, problemów wychowawczych, terapii indywidualnej, małżeńskiej i rodzinnej, a także naturalnych metod planowania rodziny.

Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych miały zapewnioną możliwość korzystania z mediacji w M-GOPS w ramach lokalnych programów profilaktycznych i wspierania rodziny, które realizowali asystenci rodziny, certyfikowani mediatorzy i psycholodzy oraz pracownicy socjalni. Do dyspozycji mieszkańców oddano doradztwo specjalistyczne nakierowane na rozwiązywanie konfliktów rodzinnych oraz poprawę relacji. W okresie objętym kontrolą nie prowadzono mediacji z uwagi na brak zgłaszanych potrzeb przez ww. rodziny w tym zakresie.

W okresie objętym kontrolą Gmina zapewniała wsparcie rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych poprzez organizowanie „grup wsparcia". Na podstawie informacji pozyskanych od kierownika M-GOPS ustalono, że na dzień kontroli dwie rodziny uczestniczyły w grupie wsparcia. Ponadto w badanym okresie Gmina podejmowała działania dotyczące rozeznania potrzeb zainteresowania społecznego ww. formą pracy z rodziną oraz podejmowała działania informujące i aktywizujące w kierunku pozyskania osób chętnych do utworzenia grupy wsparcia dla osób przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Działania polegały m.in. na rozmowach prowadzonych przez asystentów rodziny oraz pracowników socjalnych z rodzinami objętymi wsparciem, monitoringiem oraz pracą socjalną. Przygotowano również ogłoszenia informujące o tej inicjatywie.

(dowód: akta kontroli str. 96-102, 140-151, 163-166)

Zgodnie z art. 176 pkt 3 lit. a ustawy Gmina zapewniała wsparcie i pomoc asystenta rodziny rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych. W okresie objętym kontrolą zatrudnionych było 2 asystentów (D.D.) oraz (M.R.). Na podstawie informacji pozyskanych od kierownika Ośrodka oraz analizy przedstawionych dokumentów ustalono, że praca asystenta rodziny nie była łączona z wykonywaniem obowiązków pracownika socjalnego na terenie gminy, w której praca ta była prowadzona, co jest zgodne z art. 17 ust. 3 ustawy. Zgodne z art. 17 ust. 4 ustawy asystent nie prowadził postępowań z zakresu świadczeń realizowanych przez Gminę. W myśl art. 15 ust. 4 ustawy, asystent w tym samym czasie prowadził pracę z nie więcej niż piętnastoma rodzinami.

(dowód: akta kontroli str. 102-109)

W okresie objętym kontrolą do zadań kierownika Ośrodka należało organizowanie, nadzorowanie i ocena pracy podległych mu pracowników oraz nadzór i organizacja asystentury rodzinnej w M-GOPS. Podczas analizy przedstawionej dokumentacji stwierdzono, że w okresie objętym kontrolą obowiązywało zarządzenie Nr 1/2025 kierownika M-GOPS z dnia 2 kwietnia 2025 r. (zc zmianami) w sprawie powołania „Zespołu do Spraw Asysty Rodzinnej w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Ziębicach". Na podstawie losowo wybranych akt zawierających dokumentację pracy asystenta z rodziną dokonano oceny jej zgodności z wymogami określonymi w art. 11 ust. 1 – 4 ustawy. Ustalono, że w przypadku, gdy Ośrodek powziął informację o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych, pracownik socjalny przeprowadzał wywiad środowiskowy na zasadach określonych w ustawie o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. [4] Na podstawie wywiadu środowiskowego pracownik socjalny dokonywał analizy sytuacji rodziny. W oparciu o informacje z wywiadu środowiskowego składał wniosek do kierownika M-GOPS o objęcie rodziny wsparciem asystenta rodziny, co jest zgodne z zapisem art. 11 ust. 3 ustawy. Po otrzymaniu ww. wniosku kierownik Ośrodka, w myśl art. 11 ust. 4 pkt 1 ustawy, przydzielał rodzinie asystenta rodziny. W rzeczonym wniosku znajdował się krótki opis sytuacji rodziny oraz proponowane obszary do współpracy rodziny z asystentem rodziny i pracownikiem socjalnym, wynikające z przeprowadzonego wywiadu środowiskowego i oceny sytuacji rodziny. Wspieranie rodziny było prowadzone za jej zgodą i aktywnym udziałem, przy uwzględnieniu zasobów własnych i źródeł wsparcia zewnętrznego. Asystenci rodziny w okresie objętym kontrolą współpracowali łącznie z 18 rodzinami, żadna z nich

4 (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 639 ze zm.).

nie została zobowiązana przez sąd do pracy z asystentem. Asystent opracowywał we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym plan pracy z rodziną, o którym mowa w art. 15 ust. 1 pkt 1 ustawy. W planach zawierano zakres realizowanych działań z rodziną (cel główny i cele szczegółowe), terminy ich realizacji oraz przewidywane efekty. Ponadto podczas czynności kontrolnych ustalono, że w okresie objętym kontrolą asystent współpracował z rodzinami, których dzieci umieszczone były w pieczy zastępczej oraz z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej. Stwierdzono, że w przypadku umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej, plan pracy z rodziną był wówczas skoordynowany z planem pomocy dziecku zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 2 ustawy.

(dowód: akta kontroli str. 103-110, 124-135, 167-170, 201-259)

W myśl art. 15 ust. 1 pkt 15 ustawy, zadaniem asystenta jest dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku, i przekazywanie tej oceny podmiotowi, o którym mowa w art. 17 ust. 1 ustawy. W toku działań kontrolnych ustalono, że asystenci sporządzali ww. dokument. Ponadto stwierdzono, że w aktach 2 rodzin z próby kontrolnej (M.K. i E.D.) jeden z asystentów rodziny (D.D.) dokonywał okresowej oceny sytuacji rodziny i przekazywał ją podmiotowi, o którym mowa w art. 17 ust. 1 ustawy na dokumencie pod inną nazwą, niż u pozostałych rodzin z próby kontrolnej tj. „Sprawozdanie półroczne z pracy asystenta rodziny w środowisku". Na powyższą okoliczność kierownik Ośrodka oraz asystent rodziny złożyli wyjaśnienia, że zostało błędnie przyjęte takie nazewnictwo dokumentu, które w swej treści było „okresową oceną sytuacji rodziny". W związku z powyższym należy zadbać o to, aby w przyszłości dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny sporządzane było na dokumencie pod nazwą „Okresowa ocena sytuacji rodziny". Ponadto praca asystenta prowadzona była w miejscu zamieszkania rodziny. W okresie objętym kontrolą, pomimo zmieniającej się sytuacji asystent rodziny współpracował z rodzinami celem ich reintegracji. Powyższe działania pomogły ww. rodzinom oraz skutkowały brakiem konieczności umieszczania dzieci w pieczy zastępczej. W okresie objętym kontrolą z 5 rodzinami objętych pracą asystenta, zakończono współpracę. Po zakończeniu pracy z rodziną monitorowano jej funkcjonowanie kilka razy w miesiącu przez okres od trzech do sześciu miesięcy. Asystenci rodziny pozostawali w kontakcie osobisty oraz telefonicznym z rodzinami, pracownikami socjalnymi, kuratorami sądowymi oraz pedagogami szkolnymi, aby skutecznie monitorować sytuację w rodzinach i uzupełniać wzajemnie wiedzę o ich aktualnym funkcjonowaniu. Z monitoringu w rodzinach sporządzano dokumentację w postaci notatek służbowych oraz wywiadów środowiskowych.

(dowód: akta kontroli str. 110, 124-135, 137-138, 260-266)

W myśl art. 176 pkt 3 lit. b oraz pkt 4 lit. c ustawy, do zadań własnych gminy należy organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających oraz finansowanie kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust. 2 ustawy, ponoszonych przez rodziny wspierające. W trakcie postępowania kontrolnego ustalono, że na terenie gminy Ziębice nie funkcjonowały rodziny wspierające. Kierownik Ośrodka oświadczył, że rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych nie zgłaszały potrzeb w tym zakresie oraz nie było zgłoszeń osób zainteresowanych pełnieniem roli rodzin wspierających. Ośrodek podejmował działania promocyjno - informacyjne związane z ustanowieniem rodziny wspierającej dla rodzin mających trudności opiekuńczo – wychowawcze takie jak:

- zamieszczano ogłoszenia na stronie internetowej M-GOPS w Ziębicach o możliwości ustanowienia rodziny wspierającej;
- umieszczono informację na tablicy ogłoszeń w siedzibie Ośrodka;
- ogłoszenie o stałym naborze kandydatów do pełnienia funkcji rodzin wspierających zamieszczono na BIP M-GOPS w Ziębicach.

Powyższe działania miały na celu zwiększenie świadomości mieszkańców na temat roli rodziny wspierającej oraz zachęcenie do aktywnego zaangażowania w pomoc rodzinom przeżywającym trudności opiekuńczo – wychowawcze. Ponadto informacje o możliwości ustanowienia rodziny wspierającej przekazywali pracownicy socjalni oraz asystent rodziny w środowisku osób potencjalnie mogących być objętych taką formą wsparcia. Wskazuje się na konieczność kontynuowania podejmowanych działań promocyjno - informacyjnych związanych z ustanowieniem rodziny wspierającej dla rodzin mających trudności opiekuńczo - wychowawcze.

(dowód: akta kontroli str. 101-102, 155-162)

Kierownik M-GOPS oświadczył, że w okresie objętym kontrolą gmina Ziębice nie prowadziła placówki wsparcia dziennego, co jest niezgodne z art. 176 pkt 3 lit. c ustawy oraz nie zleciła realizacji tego zadania, mając taką możliwość zgodnie art. 190 ustawy. Kierownik Ośrodka poinformował kontrolujących, że na terenie gminy Ziębice nie funkcjonuje placówka wsparcia dziennego z uwagi na uwarunkowania lokalowe. Dostępne lokale gminne nie spełniały wymaganych standardów. Konieczność utworzenia placówki wsparcia dziennego była poruszana w Urzędzie Miejskim w Ziębicach. W najbliższym czasie ma zostać wydzielony lokal o odpowiednich standardach, w którym ma powstać placówka wsparcia dziennego na terenie gminy Ziębice. Przedmiotowe wyjaśnienie nie stanowi uzasadnienia braku realizacji ustawowego zadania przez Gminę i stanowi nieprawidłowość. Dodatkowo art. 18b ust. 4

ustawy wskazuje na możliwość odstąpienia od stosowania wymogów dotyczących lokalu, gdy placówka wsparcia dziennego prowadzona jest w formie pracy podwórkowej realizowanej przez wychowawcę. Ponadto nadmieniam, że § 2 ust. 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 13 października 2015 r. w sprawie wymagań lokalowych i sanitarnych jakie musi spełniać lokal, w którym ma być prowadzona placówka wsparcia dziennego[5], również wskazuje na możliwość wyłączenia w tym zakresie.

(dowód: akta kontroli str. 95-96)

Gmina Ziębice, zgodnie z art. 176 pkt 5 oraz art. 191 ust. 9 i ust. 10 ustawy, współfinansowała pobyt dzieci w pieczy zastępczej. Na dzień kontroli 1 dziecko umieszczone było w pieczy zastępczej.

(dowód: akta kontroli str. 113, 175-199)

W okresie objętym kontrolą zatrudnionych było 2 asystentów rodziny. Na podstawie przedłożonych dokumentów z akt osobowych stwierdzono zgodność zatrudnienia asystentów z wymogami kwalifikacyjnymi określonymi w art. 12 ust. 1 lit. a ustawy. Zostali zweryfikowani w zakresie art. 12 ust. 1 pkt 2 - 5 ustawy (asystenci rodziny nie byli pozbawieni władzy rodzicielskiej oraz władza rodzicielska nie była im zawieszona ani ograniczona, zweryfikowano czy wypełniany był obowiązku alimentacyjny – w przypadku gdy taki obowiązek w stosunku do nich wynikałby z tytułu egzekucyjnego, nie byli skazani prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe oraz niefigurowali w bazie danych Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym).

(dowód: akta kontroli str. 103, 200)

Biorąc pod uwagę obowiązek gminy wynikający z art. 176 pkt 2 i 4 lit. b ustawy o konieczności tworzenia możliwości i finansowania szkoleń podnoszących kwalifikacje asystenta rodziny, na podstawie okazanej dokumentacji oraz z informacji przekazanej przez kierownika Ośrodka w ankiecie z działalności ustalono, że w okresie objętym kontrolą M-GOPS nie finansował szkoleń asystentów rodziny, z uwagi na przystąpienie Ośrodka do projektu pn. „Podnoszenie kompetencji kadr systemu, pomocy i integracji społecznej oraz systemu wsparcia rodziny i pieczy zastępczej na potrzeby świadczenia usług społecznych w społeczności lokalnej", co umożliwiło asystentom rodziny zatrudnionym w Ośrodku udział w nieodpłatnych szkoleniach organizowanych przez Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej we Wrocławiu.

[5] (Dz. U. z 2015 r. poz. 1630).

W okresie objętym kontrolą asystenci rodziny uczestniczyli w nieodpłatnych szkoleniach w ramach ww. projektu takich jak:

- „Współpraca w Zespołach Interdyscyplinarnych i Grupach Diagnostyczno – Pomocowych" w dniach od 10 lutego 2026 r. do 10 lutego 2026 r.;
- „Interwencja kryzysowa wśród dzieci i młodzieży" w dniach od 16 kwietnia 2026 r. do 17 kwietnia 2026 r.;
- „Projekt nowelizacji ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej – podsumowanie konsultacji społecznych ze środowiskiem asystentów rodziny" w dniu 11 maja 2026 r.;
- „Profilaktyka pierwotnych i wtórnych zaburzeń wynikających z prenatalnej ekspozycji na alkohol" w dniu 14 maja 2026 r.;
- „Asystent rodziny – metodyka, uprawnienia i dokumentacja" w dniach od 28 maja 2026 r. do 29 maja 2026 r.

Z informacji przekazanych przez kierownika Ośrodka, asystenci dodatkowo podejmowali własne inicjatywy doskonalenia swoich umiejętności. Korzystali z dostępnych materiałów edukacyjnych, co umożliwiło im bieżący rozwój kompetencji zawodowych. W sytuacji braku możliwości korzystania z takich form nieodpłatnych szkoleń istnieje obowiązek ich finansowania.

(dowód: akta kontroli str. 26-27, 97, 171-174)

Zgodnie z art. 177 ustawy do zadań zleconych gminy należy realizowanie rządowych programów z zakresu wspierania rodziny oraz rządowego programu wsparcia rodzin z dziećmi. W toku działań kontrolnych stwierdzono, że ww. obowiązek został spełniony. Gmina realizowała przedmiotowe programy pod nazwą:

1) Kompleksowe wsparcie dla rodzin „Za życiem";

2) Karta Dużej Rodziny.

(dowód: akta kontroli str. 113, 125)

Podczas czynności kontrolnych ustalono, że w Ośrodku zgodnie z art. 176 pkt 7 ustawy prowadzono monitoring sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy. W okresie objętym kontrolą do Ośrodka wpłynęło łącznie 37 zgłoszeń dotyczących rodzin z dziećmi. Pochodziły one z różnych źródeł, tzn. dwadzieścia sześć od Policji, cztery z placówki oświatowej, jedno ze szpitala, jedno od kuratora sądowego oraz pięć ze środowiska (zgłoszenia przekazano telefonicznie oraz za pośrednictwem poczty elektronicznej). Ponadto ustalono, że na dzień kontroli nie było dzieci zamieszkujących w gminie, które oczekiwały

na umieszczenie w pieczy zastępczej. Monitoring realizowano poprzez wizyty w środowisku rodzinnym (zaplanowane i niezaplanowane), prowadzono rozmowy telefoniczne (pracownik socjalny, asystent rodziny, pracownicy placówek oświatowych i kurator sądowy) oraz kierowano wnioski o wgląd w sytuację rodziny do Sądu Rejonowego w Ząbkowicach Śląskich. Ww. pracownicy współpracowali również z placówkami oświatowymi. Pozyskiwali informacje dotyczące funkcjonowania dzieci i ich rodzin ze szkół i przedszkoli, do których uczęszczały.

(dowód: akta kontroli str. 113, 121-123)

W okresie objętym kontrolą Gmina Ziębice przekazała Wojewodzie Dolnośląskiemu za pośrednictwem Centralnej Aplikacji Statystycznej dwa sprawozdania finansowo-rzeczowe z wykonywania przez gminę zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej. Za okres od 1 stycznia do 30 czerwca poprzedniego roku - 23 lipca 2025 r., natomiast za okres od 1 lipca do 31 grudnia 2025 r. przesłano 12 stycznia 2026 r. Tym samym zrealizowano obowiązek, o którym mowa w art. 176 pkt 6 ustawy.

(dowód: akta kontroli str. 269-270)

W wyniku przeprowadzonej kontroli kompleksowej w trybie zwykłym Urzędu Miejskiego w Ziębicach stwierdzono nieprawidłowość wymagającą wydania zalecenia pokontrolnego:

1. Gmina Ziębice nie prowadziła placówek wsparcia dziennego i tym samym nie zapewniała w nich miejsc dla dzieci.

IV. Pozostałe informacje i zalecenia pokontrolne:

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach. Jeden egzemplarz przekazano Panu Mariuszowi Szpilarewiczowi Burmistrzowi Ziębic, drugi złożono do akt postępowania kontrolnego nr PS-NKWR.431.2.38.2026.JS.

Na podstawie ustaleń kontroli, w celu poprawy realizacji kontrolowanego zadania, wydaje się zalecenie pokontrolne:

1. Prowadzić placówki wsparcia dziennego oraz zapewnić w nich miejsca dla dzieci.

Podstawa prawna: art. 176 pkt 3 lit. c ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2026 r. poz. 980).

Termin realizacji: niezwłocznie.

Pouczenie:

Zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego, w tym wystąpienia niezawierającego zaleceń pokontrolnych, składa się na zasadach określonych w art. 197d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jedn.: Dz. U. z 2026 r. poz. 980). Proszę w terminie do dnia **30 października 2026 r.** o powiadomienie Wojewody Dolnośląskiego o sposobie realizacji zalecenia, uwag i wniosków przedstawionych w niniejszym wystąpieniu pokontrolnym.

INSPEKTOR WOJEWÓDZKI

Jacek Bujka

.....

(przewodniczący zespołu inspektorów)

INSPEKTOR WOJEWÓDZKI

.....

(członek zespołu inspektorów)

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Ewa Olendacz

Zastępca Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej

.....

(kierownik jednostki kontrolującej)